

1 Ιουνίου 2018

Ποτέ δεν έλειψαν από το Άγιον Όρος οι έμπειροι πνευματικοί πατέρες

Άγιον Όρος / Αγιορείτικες Ιχνογραφές

† Γέροντας Πλακίδας Ντεσέιγ, Καθηγούμενος Ι.Μ. Αγίου Αντωνίου του Μεγάλου στη Γαλλία

Από το κεφάλαιο “Το Άγιον Όρος και η Εκκλησία στη Γαλλία (από το 1987)”, του βιβλίου του μακαριστού Αρχιμανδρίτη, π. Πλακίδα Ντεσέιγ (Deseille) (1926-2018), “Η πορεία μου προς την Ορθοδοξία”, μπορείτε να διαβάσετε την ενότητα το “Άγιον Όρος”.

Ο Αρχιμανδρίτης, π. Πλακίδας Deseille (1926-2018) Καθηγούμενος Ι. Μ. Αγίου Αντωνίου του Μεγάλου στη Γαλλία.

Μετά από λίγο καιρό φύγαμε για το Άγιο Όρος. Η γνώση μας για την ορθόδοξη Εκκλησία και το μοναχισμό της ήταν ακόμη εξωτερική και ανεπαρκής. Η δυνατότητα να λάβουμε σ' ένα μοναστήρι μια σοβαρή μύηση σ' αυτό το είδος ζωής αποτελούσε μια ανεκτίμητη χάρη.

Η μονή Σίμωνος Πέτρας ήταν πολύ γνωστή, τόσο για την πνευματική προσωπικότητα του ηγουμένου της, όσο και για τη ζωντάνια και το πνευματικό σφρίγος της αδελφότητας της.

Πολλές φορές καθολικοί μοναχοί είχαν γίνει εκεί δεκτοί πολύ αδελφικά, και τα προβλήματα και οι πραγματικότητες της Δύσεως ήταν πολύ καλά γνωστά και κατανοητά.

Η πρώτη παραμονή μας στον Άθωνα πραγματοποιήθηκε την άνοιξη του 1971. Στη Δύση τότε μιλούσαν για παρακμή και κατάπτωση του Αγίου Όρους και πολλοί δεν παρέλειπαν να προλέγουν την πλήρη εξαφάνιση του αθωνικού μοναχισμού στο πολύ προσεχές μέλλον.

Ιερά Μονή Σίμωνος Πέτρα, Άγιον Όρος.

Αυτό το πρώτο ταξίδι, μας είχε ήδη επιτρέψει να καταλάβουμε ότι οι κατηγορίες της «παρακμής» ή, αντίστροφα, της «ανανεώσεως» είναι αρκετά αταίριαστες, όταν μιλούμε για τον ορθόδοξο μοναχισμό. Φέρνουν στο νου μας κυρίως την εξωτερική, κοινωνιολογική και στατιστική όψη των πραγμάτων. Η ουσία, ωστόσο, βρίσκεται στην εσωτερική ζωή, η οποία ξεφεύγει από εξετάσεις αυτής της τάξεως. Υπήρξε, πράγματι, μια τεράστια πτώση στους αριθμούς.

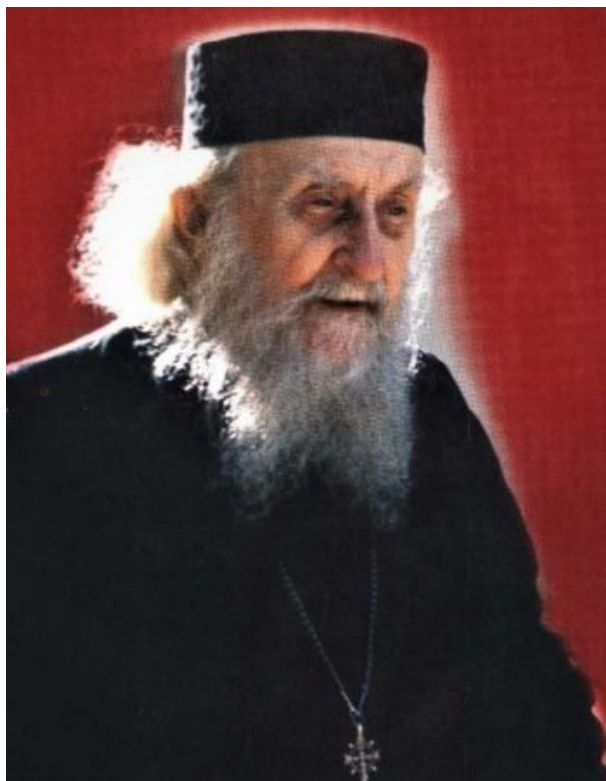
Οφειλόταν, σε ό,τι άφορα τους Σλαύους, στις συνέπειες της εγκαταστάσεως του σοβιετικού καθεστώτος στη Ρωσία και, σε ό,τι άφορα τους Έλληνες, στην αναγκαστική έξοδο του 1922, που κατέστρεψε τον ακμαίο ελληνικό Χριστιανισμό της Μικράς Ασίας, και αργότερα στο Β' παγκόσμιο πόλεμο και τον εμφύλιο πόλεμο.

Ο Άγιος Σιλουανός ο Αθωνίτης.

Ωστόσο, η ελάττωση αυτή του αριθμού των μοναχών το 1971 ανακοβόταν και εμφανιζόταν η άνοδος. Στη συνέχεια, η άνοδος αυτή θα επιταχυνόταν μ' έναν ανέλπιστο ρυθμό. Χάρη στην άφιξη πολυαρίθμων δοκίμων και νέων μοναχών, τα μοναστήρια που δεν αριθμούσαν πια παρά μερικούς γέροντες θα ξανάπαιρναν ζωή το ένα μετά το άλλο.

Πρέπει να διευκρινίσουμε πως αυτοί οι νέοι μοναχοί, τους οποίους συναντούμε παντού σήμερα στον Άθωνα, δεν ισχυρίζονται καθόλου ότι ανανεώνουν ή αλλάζουν σ' ο,τιδήποτε τη μοναχική ζωή. Αντίθετα, ο στόχος τους είναι μάλλον να επαναλάβουν τις πιο παραδοσιακές και τις πιο αυστηρές μορφές ζωής, εγκαταλείποντας τους μετριασμούς του ιδιόρρυθμου βίου. Θέλουν να είναι μαθητές και επωφελούνται από την πείρα πνευματικών Πατέρων πολύ μεγάλης αξίας, που ποτέ δεν έλειψαν στο Άγιο Όρος.

Ο Γέροντας Σωφρόνιος του Έσσεξ.

Γνωρίζουμε στη Γαλλία, χάρη στο βιβλίο του π. Σωφρονίου [π. Σωφρόνιος Σαχάρωφ (1896-1993), ιδρυτής και ηγούμενος Ιεράς Μονής Αγίου Ιωάννου Προδρόμου στο Έσσεξ της Αγγλίας], το γέροντα Σιλουανό [Άγιος Σιλουανός ο Αθωνίτης (1866-1938)], ο οποίος έζησε στο Όρος από το 1892 ως το 1938. Την ίδια εποχή, όμως, υπήρχε στο Όρος ένας αξιόλογος αριθμός μοναχών που δεν ήταν καθόλου κατώτερος απ' αυτόν σε ό,τι αφορά τη δύναμη της πνευματικής τους ζωής.

Πολλά μοναστήρια διευθύνονται τώρα από πνευματικούς Πατέρες που οι ίδιοι καθοδηγήθηκαν από έναν ησυχαστή, τον γέροντα Ιωσήφ [Γ. Ιωσήφ ο Ησυχαστής (1898 - 1959)], που πέθανε το 1959 και του οποίου θαυμάσιες πνευματικές επιστολές δημοσιεύτηκαν στην Ελλάδα.

Εγκαλούμε συχνά τους μοναχούς του Αγίου Όρους για την αντίθεσή τους στον οικουμενισμό και τους κατηγορούμε ευχαρίστως πως θυσιάζουν την αγάπη χάρη της αλήθειας. Από το πρώτο ταξίδι μας - ενώ ακόμη είμασταν ρωμαιοκαθολικοί, και η σκέψη να γίνουμε ορθόδοξοι μας ήταν εντελώς ξένη -, υπήρξε για μας πολύ εύκολο να εκτιμήσουμε πόσο ξέρουν οι μοναχοί του Όρους να συνδυάζουν μια αγάπη πολύ λεπτή και πολύ περιποιητική προς τα πρόσωπα, όποιες κι αν είναι οι πεποιθήσεις τους κι οπουδήποτε κι αν ομολογιακά ανήκουν, με την ανυποχώρητη στάση σε δογματικά ζητήματα. Εξάλλου, γι' αυτούς ο πλήρης σεβασμός της αλήθειας είναι ένα από τα πρώτα καθήκοντα, που τους επιβάλλει η αγάπη προς τον άλλο.

Ο Γέροντας, π. Ιωσήφ και η συνοδεία του.

Δεν έχουν καμιά ιδιαίτερη δογματική τοποθέτηση και ομολογούν απλώς την πίστη της ορθόδοξης Εκκλησίας:

«Η Εκκλησία είναι μία. Αυτή η μία και αληθινή Εκκλησία, η οποία διαφυλάσσει τη συνέχεια της εκκλησιαστικής ζωής, δηλαδή την ενότητα της Παραδόσεως, είναι η Ορθοδοξία. Το να δεχτούμε ότι αυτή η μία και αληθινή Εκκλησία, υπό μορφή καθαρή, δεν υπάρχει στη γη και ότι περιέχεται μερικά στους διαφόρους 'κλάδους', αυτό θα σήμαινε (...) πως δεν πιστεύουμε στην Εκκλησία και στον Αρχηγό της»*.

Απλώς, οι Αθωνίτες επιθυμούν αυτή η πεποίθηση να εμφανίζεται στην πράξη. Δεν μπορούν να επιδοκιμάσουν ενέργειες ή λόγους που θα φαίνονταν πως περικλείουν μια πρακτική αναγνώριση της θεωρίας των «κλάδων». Η ενότητα των χριστιανών, την οποία θεωρούν σημαντική, όσο κι οποιοσδήποτε, δεν μπορεί να

πραγματοποιηθεί παρά με την προσχώρηση των μη ορθοδόξων στην ολοκληρία και το πλήρωμα της αποστολικής πίστεως.

Αυτή δεν θα μπορούσε να είναι ο καρπός συμβιβασμών και προσπαθειών που γεννιούνται από έμπνευση ανθρώπινη και φυσική για την ενότητα μεταξύ των ανθρώπων, και η οποία δεν θα απέδιδε μεγάλη σημασία στην παρακαταθήκη που είναι εμπιστευμένη στην Εκκλησία. Σε ζητήματα οικουμενισμού, όπως και πνευματικής ζωής, η στάση του Αγίου Όρους υπαγορεύεται από αυστηρότητα και διάκριση.

Πρέπει να γνωρίζουμε να ελέγχουμε τόσο τις παρορμήσεις του συναισθήματος όσο και τα επιχειρήματα του πνεύματος, και κυρίως να αρνούμαστε ν' «αρέσουμε στους ανθρώπους», αν θέλουμε ν' αρέσουμε στο Θεό και να εισέλθουμε στη Βασιλεία του.

* Σεργίου Boulgakov, L' Orthodoxie, Λωζάνη 1980, σσ.101-102.

Από το βιβλίο του Αρχιμανδρίτη Πλακίδα Deseille «Η πορεία μου προς την Ορθοδοξία», σε μετάφραση του Αρχιμανδρίτη Συμεών Κούτσα (εκδόσεις Ακρίτας).

<http://bit.ly/2xvPsm7>